

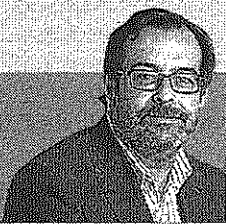
La clau

a sempre aguda i creativa redacció del *Més Periódico* ens va regalar aquest diumenge un apassionant resum de l'any 2013 posant-lo davant el mirall de 1913. El cert és que els paral·lelismes eren abundants. Però encara eren més interessants i constructives les relectures dels fets de llavors amb l'experiència del que ens va passar el 2013 i a la inversa. De manera que ve de gust repetir l'exercici amb la perspectiva de l'any 2014 que ofereixen avui els redactors en cap del diari perquè potser la història es repeteix i al segle XXI li passa com al seu antecessor, que es va iniciar el 1914 amb l'esclat de la primera guerra mundial.

La nostra sort depèn novament

Mirar al futur des de 1914

ALBERT SÁEZ
DIFOTOS ADJUNT

d'Europa i aquest any tenim l'oportunitat de jutjar com s'ha gestionat aquesta crisi econòmica des de la UE. Com va passar fa un segle amb els emperadors i les monarquies,

la població té la sensació que els dirigents han posat el poder polític al servei dels interessos econòmics d'una minoria que fa 100 anys explotava els obrers amb una jornada laboral de 60 hores setmanals davant la passivitat de l'Estat i ara fa pagar als consumidors tots els errors del capitalisme financer. Abans i ara, el repartiment del treball i de la riquesa és la clau del benestar i de la pau social. El 2014, els europeus tenim l'oportunitat amb el nostre vot del 22 al 25 de maig de corregir les polítiques de la UE perquè estiguin més pendents de les persones que dels mercats. No podem cometre l'error de fa un segle i actuar dins del mur dels estats nació. Votar en clau local o despreocupar-se de votar simplement deixa-

rà la UE en mans dels que l'han governat per a la minoria i dels que volen destruir-la.

Perill ultra

El pitjor que ens podria passar aquest mes de maig vinent és entregar la clau de la UE a la ultradreta xenòfoba i antieuropeista que ara s'està passejant amb la disfressa de moviment antisistema. En realitat la seva aparició no és res més que un instrument de les elits financeres per debilitar els partits que van construir l'Estat del benestar gràcies al pacte posterior a la segona guerra mundial. Un repte.

@albertsaez

La roda

ENRIQUE MARÍN

Dretes i esquerres

a retrògrada contrareforma de la llei de l'avortament promoguda pel PP s'explica en clau de moviment tàctic per a fixar el votant més fidel quan totes les enquestes mostren una greu davallada de les expectatives electorals dels conservadors. Un moviment de reflux cap a les posicions més genuïnes del Tea Party (o Café con Leche Party) espanyol. Probablement, es tracta d'una altra iniciativa amb efectes contraproductius per als seus promotors, però expressa un moviment de fons de caràcter general: el contrast entre el rearmament ideològic de les dretes i la desorientació del pensament d'esquerres. Totes les batalles polítiques rellevants es juguen primer en el terreny de la confrontació de les idees. I en les societats democràtiques adquirir avantatge en aquest terreny garanteix tenir el partit mig guanyat. La nostra societat és cada cop més complexa i plural. I en aquest nou context la dreta es troba còmoda donant res-

El drama que viu el PP és la distància sideral entre el discurs que el va dur al poder i la seva gestió

postes simples ben elaborades i pensades per a una fàcil digestió. Aquí i arreu, algunes d'aquestes propostes estan donant forma a noves versions de populisme autoritari. El drama que viu avui el Partit Popular és que hi ha una distància sideral entre el discurs propagandístic que el va dur al poder i la realitat que calia gestionar. L'únic que el salva és el fet que no hi ha un pensament alternatiu d'esquerres capaç de seduir capes majoritàries de la població.

Els teòrics franquistes parlaven del «crepuscle de les ideologies». Posteriorment, els neocon anglosaxons es van inspirar en el diagnòstic de «la fi de la història». Mentre tant, en els darrers 30 anys hem assistit a una interpretació de la globalització del capitalisme basada en la desregulació i en l'imperi de la lògica financera sobre la política... Sense una actualització del pensament progressista no serà possible aspirar a un concepte de democràcia inclusiu, solidari i respectuós amb la diversitat. ≡

ELSDIJOUS ECONOMIA

Carta als Reis Mags

Barcelona, Madrid, Brussel·les i Frankfurt han de recuperar com més aviat millor el sentit comú econòmic

ANTÓN COSTAS

Un ja és una mica gran per escriure cartes als Reis Mags. Però com que la il·lusió no entén d'edats, he aprofitat la tradició del raim de Cap d'Any per expressar el meu desig per a l'economia del 2014: que els nostres governs recobrin el sentit comú econòmic. Deixin que m'expliqui.

Facin-se aquesta pregunta: ¿quina hauria de ser la tasca prioritària dels nostres governs -l'autonòmic, l'estatal, el de Brussel·les i el de Frankfurt (BCE)- el 2014? En la meua opinió, evitar l'existència d'un elevat nombre de persones permanentment desocupades.

L'atur de llarga durada és la conseqüència més seriosa de la crisi. Molt més que la pèrdua de riquesa i l'augment del deute públic. Això s'acabarà solucionant d'alguna manera, però l'atur estructural pot transformar-se en un càncer social que no es redueixi ni quan l'economia es recuperi.

JA ENS va passar després de les recessions dels 80 i 90. Van deixar rere seu un atur de llarga durada que no va disminuir ni en els anys de més creixement, durant el boom immobiliari.

Els estudis sobre el mercat de treball demostren que com més temps està sense treballar una persona, menys possibilitat té de trobar una nova ocupació. El motiu és que els ocupadors tendeixen a no contrac-

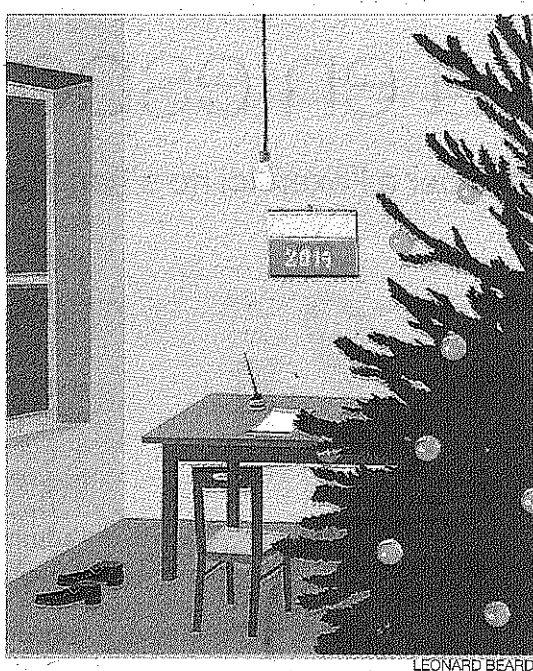
tar persones amb atur de llarga durada.

Les conseqüències de la desocupació estructural van més enllà. Afecta la condició de ciutadania de les persones: produeix pèrdua d'autoestima, patologies específiques i exclusió social. A més a més, fa augmentar la desigualtat, al fer créixer la bretxa entre els més rics i els més pobres, com ja estem veient actualment. I acaba sacrificant generacions completes.

Més del 50% dels joves entre 19 i 34 anys que no estan emancipats i segueixen vivint amb els seus pares no han tingut cap ingrés laboral en els últims cinc anys. Estem sacrificant una generació que difícilment podrà tenir una trajectòria professional estable encara que es recuperi l'economia. I no només a Espanya, també a tota la UE l'atur dels joves dobla el dels grans, encara que no és tan elevat com el nostre. No ens hauria de sorprendre el desafecte dels joves amb la idea europea.

Gran part de les persones a l'atur no ho estan perquè no s'han preparat, sinó perquè la recessió ha estat molt llarga. I com més llarga és, més elevat i permanent és l'atur.

La segona recessió del 2011 s'ha prolongat tres anys. No era inevitable, com mostra el cas dels EUA. Ha estat una crisi autoinfligida. L'argument dels nostres governs va ser que una dosi d'austeritat extrema

LEONARD BEARD

S'ha de moderar el ritme de l'austeritat, fer reformes i aplicar una política industrial

-retallades inclements de despesa pública- reduiria el dèficit i el deute, recobriria la confiança en l'economia i tornaria el creixement. Van oblidar que quan una economia està en recessió, anèmica, l'austeritat provoca una caiguda d'ingressos públics més gran que la reducció de despeses. Per tant, el dèficit no es redueix, s'incrementa el deute, l'economia s'estanca i l'atur augmenta. Això és el que diu el sentit comú econòmic, però els nostres governs no el van utilitzar.

¿Què haurien de fer ara per evitar que l'elevat atur estructural es cronifiqui? No s'hi val lamentar la situació però seguir practicant la

mateixa política. Són llàgrimes de cocodrill. Han de recobrir el sentit comú econòmic. Des del punt de vista de la política econòmica significa tres coses.

Primera. No s'ha de tornar a confondre el que és important amb el que és urgent, com el 2010. El més urgent a curt termini és donar menjar al malalt. Per això s'ha de moderar el ritme de l'austeritat pública i fer arribar el crèdit a famílies i empreses. Això permetrà mantenir el ritme vital de l'economia en nivells que evitin la destrucció de més llocs de treball i permetin crear-ne de nous, com ja està passant.

Segona. Aprovar ara reformes i comprometre's a aplicar-ne algunes en el mitjà termini. Reformes com les de les pensions, en una situació on el consum de les famílies és anèmic i atemorit, empitjoren la situació. L'important en política econòmica no és tant saber el que s'ha de fer com saber com fer-ho. Altres reformes, no obstant, han d'aplicar-se immediatament, com les dels preus de l'electricitat i altres mercats de béns i serveis.

Tercera. No només amb reformes millorarà l'economia, també necessita noves polítiques. Especialment, política industrial estratègica que ajudi a enfortir la productivitat i la dimensió de les empreses. Només enfortint i ampliant la nostra base industrial podrem crear ocupació estable i de llarga durada.

Aquestes tres coses es resumeixen en una: recobrar el sentit comú econòmic. D'aquí surt la meua carta als Reis Mags per a l'any 2014. ≡

Catedràtic de Política Econòmica (UB).